

Dr. Fatih TAHİROĞLU
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku Anabilim Dalı

MEDENÎ USÛL HUKUKUNDA RE’SEN ARAŞTIRMA İLKESİ

onikilevha

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	VII
ÖNSÖZ.....	XI
İÇİNDEKİLER	XV
KISALTMALAR	XXI
Giriş	1

BİRİNCİ BÖLÜM

RE’SEN ARAŞTIRMA İLKESİ İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

I. RE’SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN ANLAMI, KAPSAMI, RE’SEN İNCELEME KAVRAMINDAN FARKI VE İŞLEVİ.....	3
A. Re’sen Araştırma İlkesinin Anlamı	3
B. Terim Sorunu.....	4
C. Re’sen Araştırma İlkesinin Kapsamı.....	7
Ç. Re’sen Araştırma İlkesinin Re’sen İnceleme Kavramından Farkı	11
1. Genel Olarak	11
2. Re’sen İnceleme Kavramı.....	12
a. Anlamı.....	12
b. Terim Sorunu	13

c.	Uygulama Alanı	14
(1)	Dava Şartlarının İncelenmesi.....	14
(2)	Eski Hâle Getirme Talebinin İncelenmesi.....	18
(3)	Diğer Durumlar.....	20
D.	Re'sen Araştırma İlkesinin İşlevi	21
II.	RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN MEDENİ YARGILAMAYA HÂKİM OLAN DİĞER İLKELERLE İLİŞKİSİ.....	27
A.	Tasarruf İlkesi İle İlişkisi.....	27
B.	Re'sen Harekete Geçme İlkesi İle İlişkisi.....	32
C.	Teksif İlkesi İle İlişkisi.....	33
Ç.	Hâkimin Davayı Aydınlatma Ödevi İle İlişkisi	35
III.	RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULAMA ALANI.....	38
A.	Çekişmeli Yargıda.....	38
1.	Genel Olarak	38
2.	Re'sen Araştırma İlkesine Tâbi Bazı Davalar	39
a.	Aile Hukukuna İlişkin Bazı Davalar.....	39
b.	Kadastro Hukukuna İlişkin Bazı Davalar	41
c.	Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Bazı Davalar	43
ç.	Cumhuriyet Savcısının Yer Aldığı Davalar	48
3.	Bazı Davaların Re'sen Araştırma İlkesine Tâbi Olup Olmadığının Değerlendirilmesi.....	49
a.	Genel Olarak	49
b.	Aile Hukukuna İlişkin Bazı Davalar.....	50
(1)	Boşanma Davası	50
(2)	Evliliğin Nisbî Butlanı Davası.....	53
c.	İcra ve İflâs Hukukuna İlişkin Bazı Davalar.....	54
(1)	Hacizde İstihkak Davası.....	54
(2)	İflâsta İstihkak Davası	56
(3)	İflâs Davası	57
B.	Çekişmesiz Yargıda	61
1.	Genel Olarak	61
2.	Re'sen Araştırma İlkesine Tâbi Bazı İşler.....	68

---

a.	Kişiler Hukukuna İlişkin Bazı İşler	68
b.	Aile Hukukuna İlişkin Bazı İşler.....	69
c.	Cumhuriyet Savcısının Yer Aldığı İşler	71
3.	Bazı İşlerin Re'sen Araştırma İlkesine Tâbi Olup Olmadığının Değerlendirilmesi.....	71

İKİNCİ BÖLÜM
RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN İLK DERECE
YARGILAMASINDA UYGULANMASI

I.	RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI YARGILAMALARDA DAVA ARKADAŞLIĞI.....	73
	A. İhtiyarî Dava Arkadaşlığı	73
	B. Mecburî Dava Arkadaşlığı	74
II.	RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI YARGILAMALARDA DAVAYA MÜDAHALE VE DAVANIN İHBARI	77
	A. Davaya Müdahale.....	77
	B. Davanın İhbarı.....	79
III.	RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI YARGILAMALARDA İDDİA VE SAVUNMANIN GENİŞLETİLMESİ VEYA DEĞİŞTİRİLMESİ YASAĞI	80
	A. Genel Olarak	80
	B. Dava Sebebinin Genişletilmesi veya Değiştirilmesi	81
	C. Talep Sonucunun Genişletilmesi veya Değiştirilmesi	83
IV.	BAZI ÖZEL DURUMLARDA RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANMASI	84
	A. Dava Konusu Açısından Re'sen Araştırma İlkesi	84
	B. Kesin Süreler Açısından Re'sen Araştırma İlkesi	87
	C. Davaların Birleştirilmesi ve Ayrılması Açısından Re'sen Araştırma İlkesi.....	89
	Ç. Davaların Yiğilması Açısından Re'sen Araştırma İlkesi	91

D.	İsticvap Açısından Re'sen Araştırma İlkesi	92
V.	RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI	
	YARGILAMALARDA İSPAT	95
A.	İspat İle İlgili Yükler.....	95
1.	İddia Yükü.....	95
2.	Somutlaştırma Yükü.....	97
3.	İspat Yükü	98
4.	Delil İkame Yükü	101
B.	İspatın Konusu.....	103
1.	Vakıalar.....	103
2.	İkrar.....	111
3.	Karineler	113
C.	İspat Sözleşmeleri	116
1.	İspat Yükü Sözleşmeleri.....	116
2.	Delil Sözleşmeleri	117
3.	İkrar Sözleşmeleri	119
Ç.	Delillerin Gösterilmesi.....	119
1.	Genel Olarak	119
2.	Delillerin Sonradan Gösterilmesi	120
3.	Gösterilen Delilden Vazgeçilmesi	122
D.	Deliller.....	124
1.	Genel Olarak	124
2.	Senet.....	126
3.	Yemin	128
4.	Tanık	130
5.	Bilirkişi	133
6.	Keşif	135
VI.	RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI	
	YARGILAMALARDA DAVAYA SON VEREN TARAF USÛL	
	İŞLEMLERİ	135
A.	Davadan Feragat.....	135

B. Davayı Kabul.....	137
C. Suh.....	138
VII. RE’SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI	
YARGILAMALARDA GEÇİCİ HUKUKÎ KORUMALAR	139
A. İhtiyati Tedbirler.....	139
B. Delil Tespitı.....	143
VIII. RE’SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI	
YARGILAMALARDA TAHKİM VE ARABULUCULUK.....	145
A. Tahkim	145
B. Arabuluculuk	146
IX. RE’SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI	
YARGILAMALARDA YARGILA MA GİDERLERİ.....	148
A. Genel Olarak	148
B. Delil Avansı	149

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
RE’SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI
YARGILAMALARDA KANUN YOLLARI

I. RE’SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI	
YARGILAMALARDA İSTİNAF.....	155
A. Genel olarak	155
B. İncelemenin Kapsamı	157
C. Aleyhe Karar Verme Yasağı	163
II. RE’SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI	
YARGILAMALARDA TEMYİZ	165
A. Genel Olarak	165
B. İncelemenin Kapsamı	166
C. Aleyhe Bozma Yasağı	168

III. RE'SEN ARAŞTIRMA İLKESİNİN UYGULANDIĞI	
YARGILAMALARDA YARGILAMANIN İADESİ.....	170
A. Genel Olarak.....	170
B. Yargılamanın İadesi Sebeplerinin İncelenmesi	172
C. Yeniden Yargılamanın Kapsamı.....	175
SONUÇ	179
KAYNAKÇA.....	189